Ενότητα 2η

ΓΛΩΣΣΑ –

ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Γιατί οφείλουμε να διδάσκουμε τα Αρχαία Ελληνικά στα παιδιά μας

Γιατί αλήθεια διδάσκουμε τα αρχαία ελληνικά στα παιδιά που θέλουμε να μορφώσουμε, σε τόσο πολλές ώρες μάλιστα;

Τρεις είναι οι κύριοι λόγοι που μας υποχρεώνουν να βοηθήσουμε τα παιδιά μας να επικοινωνήσουν όσο γίνεται περισσότερο με τον αρχαίο κόσμο. Πρώτα απ' όλα, γιατί είμαστε κι εμείς Έλληνες. Από τον καιρό του Ομήρου ως σήμερα έχουν περάσει κάπου δυο χιλιάδες εφτακόσια χρόνια.

Στους αιώνες που κύλησαν οι Έλληνες βρεθήκαμε συχνά στο απόγειο της δόξας, άλλοτε πάλι στα χείλια μιας καταστροφής ανεπανόρθωτης νικήσαμε και νικηθήκαμε αμέτρητες φορές· δοκιμάσαμε επιδρομές και σκλαβιές αλλάξαμε θρησκεία στους τελευταίους αιώνες η τεχνική επιστήμη μετασχημάτισε βασικά τη μορφή της ζωής μας· και όμως κρατηθήκαμε Έλληνες, με την ίδια γλώσσα-φυσικά εξελιγμένη-, με τα ίδια ιδανικά, τον ίδιο σε πολλά χαραχτήρα και με ένα πλήθος στοιχεία του πολιτισμού κληρονομημένα από τα προχριστιανικά χρόνια.

Στον πνευματικό τομέα κανένας λαός δεν μπορεί να προκόψει, αν αγνοεί την ιστορία του, γιατί άγνοια της ιστορίας θα πει άγνοια του ίδιου του ίδιου του εαυτού του. Είμαι Έλληνας, συνειδητός Έλληνας, αυτό θα πει, έχω αφομοιώσει μέσα μου την πνευματική ιστορία των Ελλήνων από τα μυκηναϊκά χρόνια ως σήμερα.

Ο δεύτερος λόγος που μας επιβάλλει να γνωρίσουμε την αρχαία πνευματική Ελλάδα είναι ότι είμαστε κι εμείς Ευρωπαίοι. Ολόκληρος ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός στηρίζεται στον αρχαίο Ελληνικό, με συνδετικό κρίκο τον ρωμαϊκό. Με τους άλλους Ευρωπαίους μας δένει βέβαια και ο Χριστιανισμός, όσο και να μας χωρίζουν ορισμένα δόγματα.

Μα και ο Χριστιανισμός έπρεπε να δουλευτεί πρώτα με την Ελληνική σκέψη, για να μπορέσει ν' απλώσει έπειτα στον ευρωπαϊκό χώρο. Η ρίζα του πολιτισμού των Ευρωπαίων όλων είναι ο **αρχαίος Ελληνικός στοχασμός** και η τέχνη, γι' αυτό δεν μπορεί να τα αγνοεί κανείς, αν θέλει να αισθάνεται πως πνευματικά ανήκει στην Ευρώπη.

Μα ο κυριότερος λόγος που δεν επιτρέπεται οι νέοι μας ν' αγνοούν την **αρχαίαν Ελλάδα** είναι άλλος: στην Ελλάδα για πρώτη φορά στα χρονικά του κόσμου ανακαλύφτηκε ο άνθρωπος ως αξία αυτόνομη, ο άνθρωπος που θέλει να κρατιέται ελεύθερος από κάθε λογής σκλαβιά, και υλική και πνευματική.

Μέσα στους λαούς που περιβάλλουν τον ελληνικό χώρο στα παλιά εκείνα χρόνια υπάρχουν πολλοί με μεγάλο πολιτισμό, πάνω απ' όλους οι Αιγύπτιοι και οι Πέρσες. Οι λαοί όμως αυτοί ούτε γνωρίζουν ούτε θέλουν τον ελεύθερο άνθρωπο. Το απολυταρχικό τους σύστημα επιβάλλει στα άτομα να σκύβουν αδιαμαρτύρητα το κεφάλι μπροστά στο βασιλέα και στους θρησκευτικούς αρχηγούς.

Η ελεύθερη πράξη και η ελεύθερη σκέψη είναι άγνωστα στον εξωελληνικό κόσμο. Και οι Έλληνες; Πρώτοι αυτοί, σπρωγμένοι από μια δύναμη που βγαίνει από μέσα τους και μόνο, την δεσποτεία θα την μεταλλάξουν

Γιάννης Παπαδόπουλος - Φιλόλογος

σε δημοκρατία, και από την άβουλη, ανεύθυνη μάζα του λαού θα πλάσουν μια κοινωνία από πολίτες ελεύθερους, που καθένας τους να νιώθει τον εαυτό του υπεύθυνο και για τη δική του και για των άλλων την προκοπή. Ο στοχασμός είναι κι αυτός ελεύθερος για τα πιο τολμηρά πετάματα του νου και της φαντασίας.

Ο Έλληνας είναι ο πρώτος, που ενώ ξέρει πως δεν μπορεί ατιμώρητα να ξεπεράσει τα σύνορα του ανθρώπου και να γίνει θεός, όμως κατέχεται από μια βαθιά αισιοδοξία για τις ανθρώπινες ικανότητες και είναι γεμάτος αγάπη για τον άνθρωπο, που τον πιστεύει ικανό να περάσει τις ατέλειές του και να γίνει αυτό που πρέπει να είναι–ο τέλειος άνθρωπος.

Αυτή η πίστη στον τέλειον άνθρωπο, συνδυασμένη με το βαθύ καλλιτεχνικό αίσθημα που χαρακτηρίζει την ελληνική φυλή, δίνει στον **αρχαίον Έλληνα** τον πόθο και την ικανότητα να πλάσει πλήθος ιδανικές μορφές σε ό,τι καταπιάνεται με το νου, με τη φαντασία και με το χέρι:

Στις απέριττες μορφές που σχεδιάζουν οι τεχνίτες στα αγγεία της καθημερινής χρήσης, στη μεγάλη ζωγραφική, στην πλαστική του χαλκού και του μαρμάρου, πάνω απ' όλα στο λόγο τους, και τον πεζό και τον ποιητικό.

Αυτόν τον κόσμο θέλουμε να δώσουμε στα παιδιά μας, για να μορφωθούν για να καλλιεργήσουν τη σκέψη τους αναλύοντας τη σκέψη των παλιών Ελλήνων για να καλλιεργήσουν το καλλιτεχνικό τους αίσθημα μελετώντας ό,τι ωραίο έπλασε το χέρι και η φαντασία των προγόνων τους για να μπορέσουν κι αυτοί να νιώσουν τον εαυτό τους αισιόδοξο, ελεύθερο και υπεύθυνο για τη μοίρα του ανθρώπου πάνω στη γη προπαντός για να φουντώσει μέσα τους ο πόθος για τον τέλειον άνθρωπο.

Ι.Θ. Κακριδής

Παρατηρήσεις

1. Να γίνει Περίληψη του κειμένου (120-150 λέξεις) /

   εναλλακτικά:

   Να αναφέρετε τους τρεις λόγους για τους οποίους θεωρεί ο συγγραφέας ότι πρέπει να διδασκόμαστε τα αρχαία ελληνικά

2. Να εντοπίσετε στο κείμενο 3 δευτερεύουσες ειδικές και 3 βουλητικές προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε πλήρως.

Γιάννης Παπαδόπουλος - Φιλόλογος